

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TE ANTWERPEN, D'HERBOUVILLEKAAI

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 298

Rapport opgemaakt door: Melissa Lamberts en Jan Coenaerts

Kontichsesteenweg 38

2630 Aartselaar

November 2016

Dossiernr. 20713.R.01

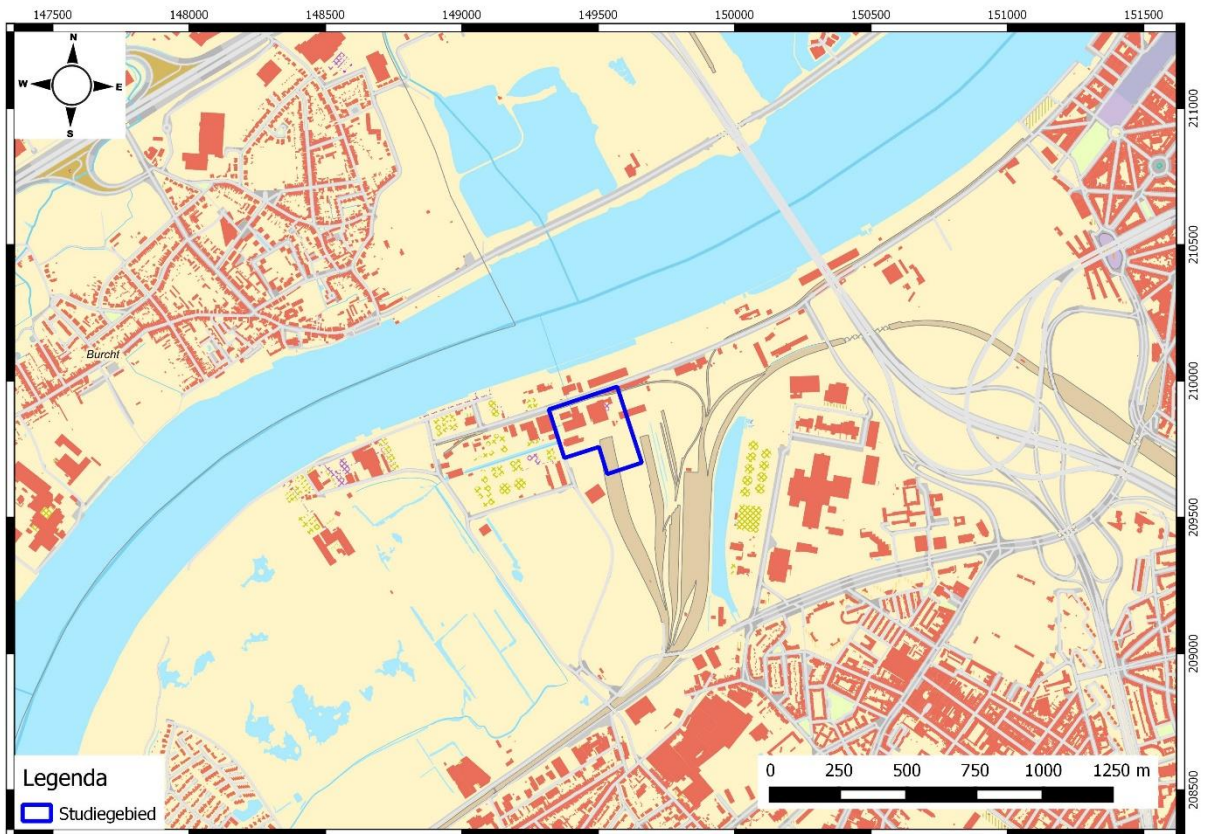
Aartselaar

1 INLEIDING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer van de geplande infrastructuurwerken langsheen de d'Herbouvillekaai te Antwerpen. Tijdens de werken zullen twee bestaande gebouwen gesloopt worden en zullen een nieuwe loods, een bureel en twee luifels gebouwd worden. Hiermee zullen graafwerken gepaard gaan voor de aanleg van funderingen en verhardingen waarbij het (archeologische) bodemarchief verstoord zal worden. Verder zal een gedeelte van het terrein met 3m opgehoogd worden om hetzelfde niveau te bereiken als de omliggende terreinen, waarna het oppervlak zal worden verhard.

Deze ingreep in de bodem kadert in een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Het onderzoeksgebied ligt niet in een zone waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt en niet volledig binnen bestaande gabarit lijninfrastructuur. Het onderzoeksgebied bevindt zich niet in een beschermde archeologische site en niet in een vastgestelde archeologische zone. Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de 3000m² overschrijdt en de ingreep in de bodem (ca. 6ha) de 1000m² overschrijdt, moet er in het kader van het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Het onderzoeksgebied is gelegen in een bedrijventerrein binnen een verstedelijkte en geïndustrialiseerde omgeving met in het verleden een landelijk karakter en lage densiteit aan bebouwing.

Gezien het onderzoeksgebied momenteel deels bebouwd is en voorzien is van verhardingen, is onderzoek met ingreep in de bodem voorlopig niet mogelijk. Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van bureauonderzoek. Dit geldt ook voor de braakliggende zones waar lokale verhardingen en bebouwing, spoorweginfrastructuur, (nuts)leidingen en bodemverontreiniging vooronderzoek bemoeilijken. Resultaten van een voorgaand archeologisch booronderzoek is echter reeds beschikbaar waardoor deze stap in het kader van deze studie niet meer uitgevoerd diende te worden maar waarvan de resultaten en aanbevelingen wel zijn opgenomen in deze archeologienota.

Figuur 1: GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2016)

2 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gevoerde bureauonderzoek is naar onze mening volledig als archeologisch vooronderzoek bij aanvraag voor het ophogen van het terrein en de geplande nieuwbouw ter hoogte van de d'Herbouvillekaai 80 te Antwerpen. Op basis van een analyse van de landschappelijke, historische, cartografische en archeologische gegevens over het projectgebied menen wij te kunnen besluiten dat er een archeologisch potentieel is maar dat de impact van de geplande werkzaamheden op het archeologisch bodemarchief minimaal is.

Dit baseren we op:

- Petroleum Zuid werd gemiddeld 4m opgehoogd voor de in gebruik name in het begin van de 20ste eeuw. Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied bleef echter lager liggen waardoor de geplande werken een ophoging inhouden om dit hoogteverschil van 3m te overbruggen. Eventuele archeologische vindplaatsen bevinden zich dan ook onder een recent ophogingspakket.
- De funderingsdieptes van de geplande werkzaamheden bedragen maximaal 60cm voor de beton- en asfaltverhardingen en 10 tot maximaal 14m onder het maaiveld voor de funderingspalen. Deze bodemingrepen zullen plaatsvinden in het ophogingspakket waardoor archeologische relevante lagen gespaard blijven. Enkel ter hoogte van de funderingspalen zal er een beperkte verstoring zijn van het bodemarchief. Deze wordt echter als niet-significant beschouwd omwille van de aard van te verwachten site(s) en de beperkte diameter en ruime spreiding van de funderingspalen.

Deze gegevens maken dat de impact van de werken op archeologische erfgoedwaarden beperkt is. De bodemingrepen zouden geen niet-bekende archeologische resten aansnijden waardoor de kans op kennisvermeerdering zeer beperkt is. Bovengenoemde argumenten, de verschillende beperkende elementen voor vervolgonderzoek zoals de aanwezige verhardingen, (nuts)leidingen en spoorweginfrastructuur en een kosten-baten afweging pleiten daarom voor het afzien van verder onderzoek, mede omwille van de bodemverontreiniging van het terrein (die een gezondheids- en veiligheidsrisico inhoudt). Bijgevolg dient ook geen programma van maatregelen te worden opgesteld.